

P o s u d e k o p o n e n t a

disertační práce **Mgr. Miroslava Hromady** na téma

„Poučovací povinnost soudu v civilním řízení“

Disertační práce byla v souladu s *pokynem děkana č. 23D/2011 ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originalnosti vysokoškolské kvalifikační práce*, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který vykázal shodu disertační práce s jinými díly 65%. Shoda byla nalezena s rigorózní prací stejného autora, která byla podána na UK v Praze. Autor zrušil přihlášku rigorózní práce dopisem dne 21.11.2012.

Dizertant předložil práci, která má rozsah 194 stran a velmi zevrubně se zabývá všemi aspekty problematiky poučovací povinnosti soudu. Kromě rozboru plošné právní úpravy se věnuje i historické a komparatistické analýze, jakož i teoretickým otázkám, zejména funkčnosti a účelu tohoto institutu a jeho souvislostem s procesními zásadami a jinými procesními instituty.

Součástí práce je i zpráva o praktickém výzkumu, který dizertant provedl rozбором judikatury okresního soudu v Rokycanech. Výzkum se zaměřil na poučování o povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní s tím, že konkrétní zjištění potvrzují závěry práce. Jde v podstatě o novou metodu; rozboru judikatury, k nimž v minulosti docházelo (např. Solnař) bývaly použity k určitému zobecnění, zatím co autorův přístup je opačný (od obecního ke konkrétnímu). Jde však o metodu přínosnou a její použití představuje pozitivum předložené práce. Jde o hodnocení metody jako takové, přičemž ponechávám stranou otázku, zda použitý vzorek výzkumu není příliš úzký na to, aby odůvodňoval závěry, které jsou z něho vyvozovány.

Celková tendence disertační práce směřuje k tomu, zda omezující výklad úpravy obecné poučovací povinnosti je oprávněný, byť převládá. Autor uvádí řadu příkladů, které mluví ve prospěch této tendence a vyvozuje z nich především dva závěry. Prvý spočívá v tom, že odmítnutí poučení o hmotném právu selhává v případech úzké souvislosti (prolínání) práva hmotného a procesního. Druhý závěr se týká potřebnosti poučení o povinnosti tvrzení a důkazní a břemenech s tím spojených.

Jde o diskusní otázky, které je třeba řešit v souvislosti s celkovou koncepcí civilního procesu. Autor na to sám poukazuje v závěrech své práce. Z tohoto hlediska je třeba hodnotit předloženou disertační práci jako podnět k zamyšlení nad novou úpravou civilního procesu, aniž by bylo třeba souhlasit se vším, co přináší.

Jednotlivá tvrzení a závěry práce jsou většinou dostatečně argumentovány. Z tohoto hlediska mám jen tyto dílčí připomínky :

a) Postrádám argumentaci k tomu, zda zvláštní poučovací povinnosti jsou součástí institutů, jichž se týkají, anebo mají jinou povahu.

b) Je opominuto, že zásada materiální pravdy měla i svou ideologickou funkci, spočívající v opodstatnění státních zásahů do soukromé právní sféry.

Celkově hodnotím předloženou disertační práci za velmi zdařilou a navrhuji její přípuštění k obhajobě. Při ní by se autor měl zaměřit na problematiku rovnosti stran, která by mohla být výkonem poučovací povinnosti porušena.

V Praze dne 26. 11. 2012

prof. JUDr. František Zoulík, CSc.